

Merkuriusz Historyków

MAGAZYN STUDENCKIEGO KOŁA HISTORYKÓW UKW

Nr 23

Kwiecień 2013

Od redakcji:

Wojtek: Koleżanki i koledzy—studenci UKW!

Na łamach odrodzonego Merkuriusza mam przyjemność przedstawić Studenckie Koło Historyków UKW. Na razie jest nas tylko kilkoro, a możliwości naszego działania ściśle związane są z tym, czy będzie nas więcej. **Postanowiliśmy więc wszyscy opowiedzieć co chcemy robić w kole, żeby zachęcić Was do wstępowania w jego szeregi.**

Ja, z racji pełnionej funkcji, koordynuję nasze działania. Gdyby to zależało ode mnie, co drugie koło spędzilibyśmy zwiedzając polskie zabytki :)

Gabrysia: Zgadzam się z Wojtkiem całkowicie - zwiedzanie i doświadczanie historii "na żywo" daje o wiele więcej frajdy niż zwykłe czytanie książek. Jestem też wolontariuszką w Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Tam mam okazję przyjrzenia się przygotowaniom do wystaw i imprez "od kuchni", co stanowi dla mnie ciekawe doświadczenie, o czym piszę w bieżącym Merkuriuszu.

Robert: Cóż mogę dodać? Być może część z Was jest na studiach z bardziej pragmatycznych powodów niż zamiłowanie do historii, ale na pewno nie wszyscy. Wobec tego ja postaram się wyszukiwać „smaczki” historii (historyczne), aby gazetka była dziełem studentów dla studentów.

Kacper: Witam;) Ja ze swojej strony chciałbym dowiedzieć się więcej o historii wojskowości i historii sztuk walki. Najciekawsze z wiadomości, zarówno te najważniejsze dla danego wydarzenia, jak i te najbardziej „nieznane”, postaram się przedstawiać na łamach Merkuriusza - mając nadzieję, że tak przedstawiona historia odejdzie od stereotypów.

**Spotykamy się w różnych dniach, o różnych godzinach. Jeżeli chcesz do nas dołączyć:
tel. Wojtek 602 58 64 62 mail: skh.ukw@gmail.com**

W tym wydaniu:

- Zaproszenie do udziału w pracach Studenckiego Koła Historyków
- Zaproszenie do udziału w projekcie społecznym „Razem tworzymy historię. Historia bydgoszczan – historią Muzeum”
- Nasze miasto - co każdy historyk wiedzieć powinien.
- Wielkanocne zwyczaje!
- Co? Gdzie? Kiedy? Czyli co kulturalnie robić w Bydgoszczy

Dokonujemy korekty numeracji Merkuriusza Historyków. Bieżący jest numerem (23).

WĄCZ SIĘ W TWORZENIE HISTORII MUZEUM im. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO ORAZ MIASTA BYDGOSZCZY

W roku 2013 przypada 90. rocznica powstania Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy.

Z tej okazji Muzeum organizuje projekt społeczny pt.

„Razem tworzymy historię. Historia bydgoszczan - historia Muzeum”.

Zbrane materiały wejdą w skład nowatorskiej wystawy, która zostanie otwarta wiosną 2013 roku.

Muzeum gromadzi pamiątki, stare dokumenty i fotografie mieszkańców Bydgoszczy, które można przekazać w darze lub w depozyt, w celu ukazania tego, jak ich historia spletała się z dziejami placówki.

Nowością jest zbieranie relacji i wspomnień bydgoszczan związanych z Muzeum oraz miastem Bydgoszcz, czyli historii mówionej, za pomocą np. dyktafonu lub kamery. Nagrania są wykonywane w Muzeum (Dział Historii – Spichrza przy ul. Grodzkiej 7-11), pracownicy mogą również dotrzeć do wybranych osób. Można również przesłać swój film na stronę: www.dropbox.com (login: tworzymy.historie@muzeum.bydgoszcz.pl, hasło: 2013jubi).

Zbrane w ten sposób materiały zostaną włączone do jubileuszowej wystawy. W ten sposób wszyscy mieszkańcy miasta będą współtworzyć obchody jubileuszu. Symbolicznie projekt został rozpoczęty happeningiem 7 grudnia 2012 roku na Starym Rynku, nawiązującym do początków Muzeum.

Szczegóły projektu można śledzić na bieżąco na Facebooku: Razem tworzymy historię. Historia bydgoszczan - historia Muzeum oraz na stronie Muzeum: www.muzeum.bydgoszcz.pl

Zapraszamy do wzięcia udziału!

Gabriela Frischke

Wielkanocne zwyczaje!

W Wielką Sobotę wierni przynoszą do kościołów koszyki z potrawami, wśród których muszą znaleźć się malowane jajka, chleb i sól. Po poświęceniu potraw koszyk (nazywany wtedy święconka), stawia się na świątecznym stole. Jajkami domownicy dzielą się podczas Wielkanocnego śniadania składając sobie nawzajem życzenia i wyrażając radość ze zmartwychwstania Chrystusa i nadzieję na spotkanie z Nim po śmierci.

W Palmową Niedzielę (ostatnią przed Wielkanocą) dla upamiętnienia wjazdu Jezusa Chrystusa do Jerozolimy, w kościołach święcone są palmy, czyli plecione wierzbowe gałązki, suche kwiaty, wstążki. Mają one symbolizować gałązki oliwne i palmowe, które ludność Judei rzucała na ziemię witając Zbawiciela wznosząc okrzyki „Hosanna Synowi Dawidowemu”.

Malowanie pisanek – w Polsce ten zwyczaj pojawił się prawdopodobnie w połowie X wieku (wykopaliska w Ostrówku – pozostałości grodu słowiańskiego). Od czasów pogańskich są symbolem nadziei i rodzącego się życia.

Wojtek Sawicki

ZWIĄZEK KRÓLA KAZIMIERZA III WIELKIEGO Z BYDGOSZCZĄ POCZĄTKI MIASTA

Król Kazimierz III Wielki był synem Władysława Łokietka oraz Jadwigi Bolesławówny. Jako ostatni z rodu Piastów panował nad ziemią Polską. Historia zapamiętała dobrze jego młodzieńcze wybryki m.in. incydent na dworze Węgierskim czy ucieczkę z pola bitwy pod Płowcami. Stało się to powodem wielu wątpliwości i kontrowersji wiążących się z objęciem przez niego tronu. Mimo tego okres jego rządów, sięgający prawie 40 lat, był dla Polski czasem bardzo korzystnym.

Kazimierz Wielki wykazał się talentem dyplomatycznym powiększając prawie dwukrotnie granice państwa. Określa się go mianem władcy, który zastał Polskę drewnianą, a pozostawił murowaną. Dbał o rozwój miast, zarządził budowę wielu zamków oraz kościołów. Okres jego panowania był również bardzo pomyślny dla rozwoju naszego regionu.

Tereny należące do dzisiejszej Bydgoszczy zostały bardzo mocno zniszczone podczas wojen Władysława Łokietka z Krzyżakami, później jeszcze przez siedem lat znajdowały się one w posiadaniu Zakonu. Dopiero w 1337 roku zostały odzyskane przez Kazimierza Wielkiego.

Położenie grodu było bardzo korzystne ze względów ekonomicznych. Krzyżowały się w tym miejscu szlaki handlowe, co miało znaczący wpływ dla rozwoju tych terenów.

Kazimierz Wielki zainteresował się tymi ważnymi gospodarczo obszarami. Nadał Bydgoszczy prawa miejskie. Przywilej lokacyjny wydany został w niedalekim Brześciu Kujawskim 19 kwietnia 1346 roku. Podpisanie dokumentu odbyło się w siedzibie książąt kujawskich.

Nadane prawa miejskie oparte były na prawie magdeburskim. Zasadźcami byli Jan Kiesselhuth oraz jego brat Konrad. Akt lokacyjny zakładał początkowo, że miasto otrzyma nazwę Królewiec (Kunigesburg), stał się jednak inaczej i przejęło ono nazwę wcześniejszego grodu.

Miasto miało obejmować tereny po dwóch stronach Brdy. Granice czyli patrymonium miasta miały mieścić się na obszarze między obecnym Myślęcinkiem, należącym wówczas do urzędujących w Koronowie, Jeziorem Jezuitskim po drugiej stronie aż do rzeki Noteć i Zamczyska na północy. Całkowity obszar miasta miał liczyć 15 ha.

Z polecenia Kazimierza Wielkiego w 1346 roku rozpoczęto budowę zamku Bydgoskiego. Zamek został zniszczony podczas potopu szwedzkiego. Jego ruiny przetrwały aż do 1895 roku. Makietę budowli można podziwiać przy ul. Grodzkiej w Bydgoszczy.

Magdalena Kiedrowicz

Wielkanocne zwyczaje!

Na Kujawach można jeszcze spotkać zwyczaj dyngusowych przywoływek. Chłopcy z całej wsi lub małego miasteczka wieczorem w Niedzielę Wielkanocną idą w towarzystwie orkiestry na główny plac. Stamtąd rozpoczynają recytacje krótkich rymowanek o miejscowych dziewczynach, z każdego domu po kolei. Chwała je lub wyśmiewają, zapowiadając ile wody się na którą poleje, chyba, że któryś z chłopców ją od tego wykupi tzn. przez cały lany poniedziałek będzie jej towarzyszył i pilnował, by nikt (oprócz niego) nie oblał jej wodą. Jeżeli dziewczyny w Poniedziałek Wielkanocny nie będzie bronił żaden chłopak – może spodziewać się złośliwych żartów, szyderstw z nikłych szans na zamążpójście i bezlitosnego oblewania wodą.

Wojtek Sawicki

C

o? Gdzie? Kiedy? - czyli - co kulturalnie robić w marcu i w kwietniu w Bydgoszczy?

22.03.2013 godz. 8.30-17.30

Aula Copernicanum UKW, ul. Kopernika 1. Pierwsze Bydgoskie Seminarium Rekonstrukcji Historycznej pod hasłem "Młodość historii", czyli rekonstrukcja historyczna w przestrzeni i świadomości społecznej Kujaw i Pomorza.

24.03.2013 godz. 16.00 i godz. 20.00

Fordon –Dolina Śmierci. XIII Misterium Męki Pańskiej

23.03. – 07.04.2013

Europejski Festiwal Rozrywki Bydgoszcz 2013. Towarzyszy mu Jarmark Wielkanocny. Miejsce: most nad Brdą, ulica Mostowa, Stary Rynek oraz Plac Solny i Rybi Rynek przy ulicy Grodzkiej. Godziny otwarcia: od poniedziałku do piątku od godziny 13.00 w soboty i niedziele oraz Święta Wielkanocne od godziny 11.00 Jarmark Wielkanocny codziennie od godz. 11.00

05.04.2013 godz. 19.00

Filharmonia Pomorska. Koncert specjalny na 60—lecie Filharmonii Pomorskiej. Wystąpi Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Pomorskiej

06.04.2013 godz. 15.30

Kompleks Sportowy Zawisza. Mecz Zawisza Bydgoszcz – Arka Gdynia

13.04.2013 godz. 19.00

Premiera na Dużej Scenie Teatru Polskiego sztuki Szalona lokomotywa – S.I.Witkiewicza

18.04.2013 godz. 19.30

Sala Miejskiego Centrum Kultury. Trasa promująca najnowszy album "Shrine Of New Generation Slaves" grupy Riverside (polski zespół grający na pograniczu rocka i metalu progresywnego).

20.04.2013 godz. 19.00

Stadion Polonii - pierwszy europejski, w tegorocznej edycji Grand Prix, turniej o tytuł żużlowego mistrza świata

27.04.2013 godz. 19.00

Opera Nova. Inauguracja XX Bydgoskiego Festiwalu Operowego. Przedstawienie opery „Halka „ – Stanisława Moniuszki,

**Zdrowych i Radosnych Świąt Wielkanocnych
zyczy Redakcja**

Merkuriusz Historyków UKW redagują: Gabriela Frischke
Magdalena Kiedrowicz
Robert Batkowski
Kacper Sójkowski—red. techniczny
Wojtek Sawicki—red. techniczny, red. naczelny